

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
А. С. Макаренка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
протокол № 8

від «25» серпня 2024 року

Голова вченої ради
ректор

Юрій ЛЯННОЙ

Суми 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійну програму оновлено робочою групою, розглянуто на розширеному засіданні кафедри української мови і літератури.

Протокол № « 8 » листопада 2024 р.

В.о. завідувача кафедри

Олена СЕМЕНОГ

« 20 » лютого 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної та слов'янської філології

Протокол № 7 від « 29 » лютого 2024 р.

Голова науково-методичної комісії

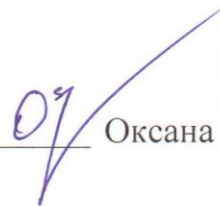
факультету іноземної та слов'янської філології Громова Наталія ГРОМОВА

Перший проректор

Любов ПШЕНИЧНА

Керівник Центру забезпечення якості вищої освіти

Оксана ОДІНЦОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена кафедрами української мови і української літератури (2018 р.), оновлена й затверджена кафедрою української мови і літератури, кафедрою практики англійської мови (2019 р., 2020 р., 2021 р.), оновлена кафедрою української мови і літератури (2024) Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Програма впроваджується до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти для зазначеної спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Законів України «Про вищу освіту» (2014 р., зі змінами), «Про освіту» (2017), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519, професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти, затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (наказ №2736 від 23.12.2020 р.) за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Розробники освітньо-професійної програми:

Семенов Олена Миколаївна	доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, гарант;
Кириленко Надія Іванівна	кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
Гуменюк Інна Леонідівна	кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
Горболіс Лариса Михайлівна	доктор філологічних наук, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
Герман Вікторія Василівна	кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
Баєва Алла Василівна	вчителька української мови і літератури КУ Сумська гімназія №1, учитель-методист;
Грицай Єлизавета Олегівна	здобувачка вищої освіти за ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого (магістерського) рівня вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Рецензенти:

1. Омельчук Сергій Аркадійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української й слов'янської філології та журналістики, перший проректор Херсонського державного університету;

2. Кульбабська Олена Валентинівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету;

3. Бідюк Наталія Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації та методики викладання Хмельницького національного університету;

4. Радченко Ірина Федорівна, учитель англійської мови Шосткинської гімназії Шосткинської міської ради Сумської області, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

5. Гончаренко Світлана Олексіївна, учитель української мови та літератури директор КУ Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 15 ім. Д.Турбіна, м. Суми, Сумської області.

1. Профіль освітньо-професійної програми
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література),
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; факультет іноземної та слов'янської філології; кафедра української мови і літератури.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Магістр Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури. Вчитель англійської мови.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра. Тип диплому – одиничний. 90 кредитів ЄКТС Термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми №902 від 18.12.2020. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти України від 15 грудня 2020 р., протокол № 24 (41) https://sspu.edu.ua/images/2020/09/014_umam_65036.pdf Термін дії сертифіката – до 01.07.2026.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EH EA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Визначаються правилами прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за наявності освітнього ступеня бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова, англійська мова.
Термін дії освітньої програми	Програма уводиться з 1 вересня 2024 року, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) другого рівня вищої освіти або до завершення дії сертифіката про акредитацію.
Інтернет-адреса	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2024
2 – Мета освітньої програми	
Комплексна підготовка магістра освіти, вчителя української мови і літератури, англійської мови, який володіє фундаментальними знаннями й компетентностями в галузі педагогіки, психології, методики середньої освіти; здатний на високому рівні забезпечувати компетентнісне навчання української мови, літератури, англійської мови в закладах загальної середньої (профільної) освіти; вирішувати професійні завдання, що характеризуються невизначеністю та комплексністю умов; виконувати наукові дослідження фахово-методичної спрямованості; інтегруватися в український та загальноєвропейський освітній простір.	

3 - Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література) Об'єкт вивчення: організація і забезпечення освітнього процесу за предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література); педагогічні теорії, концепції, методики і сучасні технології навчання української мови і літератури, англійської мови, організація науково-методичного дослідження. Теоретичний зміст предметної області: основні положення філософії, психології освіти, педагогіки, сучасні теоретичні засади філологічних наук (української мови, української літератури, англійської мови), важливі для формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей); положення особистісного, компетентнісного, діяльнісного підходів до навчання української мови, української літератури, англійської мови у старшій (профільній) школі що забезпечує формування в учнів наскрізних умінь, предметних та ключових компетентностей. Методи, методики та технології: активні та інтерактивні методи навчання; освітні технології та методики навчання, у т.ч. технології дистанційного і змішаного навчання. Інструменти та обладнання: сучасне обладнання й устаткування, друковані та електронні ресурси, цифрові засоби навчання, необхідні для підтримки освітнього процесу; використання баз інших освітніх закладів для проведення виробничої (педагогічної) практики. Загальна кількість кредитів підготовки фахівців становить 90 кредитів ЄКТС. Програма є міждисциплінарною і складається з двох компонентів: обов'язкового (ОК) та вибіркового (ВК). Обсяг ОК – 46 кредитів ЄКТС, відсотки від загалу – 51%, у т.ч.: цикл загальної підготовки – 10 кредитів ЄКТС (11%); цикл професійної підготовки – 36 кредитів ЄКТС (40%); 23 кредити ЄКТС (25%) – дисципліни вільного вибору студента); виробнича (педагогічна) практика з української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти – 9 кредитів ЄКТС (10%); підсумкова атестація у формі захисту кваліфікаційної роботи з української мови/ української літератури та методики навчання; комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики навчання англійської мови – 12 кредитів ЄКТС (13%).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію, міждисциплінарну та соціонімічну спрямованість, зорієнтована на сучасні наукові досягнення в галузі філології, педагогіки, методики викладання і навчання мови та літератури; враховує специфіку професійної діяльності вчителя української мови і літератури, англійської мови в умовах сучасних викликів.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма сфокусована на підготовці компетентного фахівця в галузі освіти, здатного організувати й здійснювати освітній процес у закладах загальної середньої освіти, розробляти та упроваджувати інноваційні методики і технології навчання української мови, української літератури, англійської мови у старшій школі; самостійно здійснювати науково-педагогічну діяльність, вирішувати професійні завдання психолого-педагогічного, фахово-методичного характеру, інтегрувати вітчизняний та європейський досвід у вивчення мови та літератури як соціально значущих інструментів міжкультурної комунікації; виконувати наукові</p>

	дослідження за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література); продовжити навчання з високим ступенем автономії. Ключові слова: <i>освіта, магістр освіти, вчитель української мови і літератури, вчитель англійської мови.</i>
Особливості програми	Особливістю програми є гармонійне поєднання психолого-педагогічних, філологічних дисциплін у теоретичному та прикладному аспектах і практичної підготовки з методики навчання української мови, української літератури, англійської мови у старшій школі для підготовки фахівців, здатних здійснювати компетентнісне навчання і розвиток soft skills учнів з урахуванням українського та європейського досвіду, розробляти й упроваджувати в освітній процес новітні технології та методи, здійснювати дослідницьку діяльність із залученням сучасних інформаційно-цифрових технологій, реалізувати концепцію нової української школи. Обов'язковою є виробнича (педагогічна) практика в закладах загальної середньої освіти (старша школа) з апробацією дослідницьких проєктів. Передбачено можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір дисциплін із каталогу вибіркових дисциплін. Програма спрямована на формування здатності ефективно виконувати функційні обов'язки вчителя української мови і літератури, англійської мови, пов'язані із забезпеченням організації навчально-виховного процесу та науково-методичної роботи в галузі освіти з акцентом на використанні гуманістичного потенціалу філологічних дисциплін у контексті реалізації діалогу культур для формування духовних цінностей учнівської молоді. У розробленні ОПП урахувано вимоги ринку праці, потреби мовно-літературної освітньої галузі, запити стейкхолдерів, роботодавців, історико-культурний потенціал регіону, підходи до формування культуромовної особистості в ресурсних центрах професійного розвитку вчителя і науково-дослідних лабораторіях факультету іноземної та слов'янської філології з академічної культури, літературного краєзнавства, інфомедійної грамотності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій (ДК003:2010 зі змінами й доповненнями, внесеними наказом Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року №810), фахівці, які здобули освіту за освітньо-професійною програмою, можуть обіймати такі посади: 2320 - Вчитель закладу загальної середньої освіти (вчитель української мови і літератури, англійської мови); 2350 - Інші професіонали в галузі освіти та навчання; 2351 - Професіонали в галузі методів навчання;
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL). Набуття додаткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти / освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, практико орієнтоване навчання, навчання на основі проведення фахово-методичних досліджень, самонавчання. Освітній процес побудований на принципах особистісно орієнтованого, компетентнісного, системного, партисипативного, праксеологічного, інтегративного підходів.

	<p>Форми організації навчання: аудиторні (проблемні й оглядові лекції, практичні заняття), позааудиторні (консультації, самостійна робота), індивідуальні навчально-дослідні роботи (підготовка наукових статей, презентацій, постерів), виробнича (педагогічна) практика з української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти; контрольні заходи; підсумкова атестація. Змішане навчання з елементами електронного дистанційного навчання, робота в електронному навчальному середовищі на базі Moodle та інструментів Google, підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи.</p> <p>Основні методи викладання: особистісно орієнтований, комунікативний, інтерактивний методи; метод проблемного викладу, дистанційні консультації, кейс-навчання, навчання у співпраці, портфоліо, професійні рольові ігри, моделювання професійної діяльності.</p> <p>Методи навчання: метод проблемних завдань, бесіда, дискусія, робота у групі і в парі, есе, самонавчання (аналіз, синтез, спостереження, порівняння, узагальнення, моделювання), навчання на основі досліджень, навчання через практику, рефлексія та обмін досвідом, робота в онлайн-класах, проєктна (дослідницька) робота.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</p> <p>Види контролю: поточний, семестровий, підсумкова атестація, самоконтроль.</p> <p>Поточний контроль: усні опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, контрольні роботи, підсумкові навчальні проєкти.</p> <p>Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Підсумкова атестація: захист кваліфікаційної роботи; комплексний кваліфікаційний екзамен.</p> <p>Форми оцінювання: усне та письмове опитування, тестування, презентації, портфоліо, кейси, заліки, екзамени, звіт про виробничу (педагогічну) практику; захист кваліфікаційної роботи, само- та взаємооцінювання.</p>
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні завдання та/ або теоретичні та практичні проблеми інноваційного та дослідницького характеру у процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій і методів мовознавчої, літературознавчої, психолого-педагогічної науки, проведення педагогічних досліджень і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідально та свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, нетерпимості до корупційної поведінки, поважати право і закон, володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості (громадянська компетентність).</p>

	<p>ЗК 2. Здатність здійснювати міжособистісне спілкування на основі принципів гуманізації й довіри; здійснювати продуктивну письмову й усну фахову комунікацію українською та англійською мовами в навчанні, наукових дослідженнях, професійній діяльності з представниками професійних груп різного рівня, у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів та міжкультурного спілкування, збереженням національної культурної ідентичності (соціальна компетентність).</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, різноманітність та мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність)</p> <p>ЗК 4. Здатність стратегічно планувати, приймати оптимальні рішення у професійній діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтирів, дотримуватися трудової дисципліни, планування та управління часом; ефективно співпрацювати у команді з метою розв'язання освітніх завдань, бути критичним і самокритичним; мотивувати учасників освітнього процесу до досягнення спільної мети, адаптуватися до різних професійних ситуацій (лідерська компетентність).</p> <p>ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми у сфері професійної діяльності, проявляти ініціативність, системне творче мислення, підприємливість, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (підприємницька компетентність).</p> <p>ЗК 6. Здатність оволодівати сучасними знаннями в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя; готовність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення кваліфікації.</p> <p>ЗК 7. Здатність проводити дослідження за предметною спеціальністю з використанням інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій; застосовувати наукові методи, спостерігати, аналізувати, формулювати припущення, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати; усвідомлювати на основі критичного аналізу основні світоглядні теорії та принципи у навчанні та професійній діяльності, діяти у професійних і навчальних ситуаціях з позицій академічної доброчесності та професійної етики; розуміти етику роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).</p> <p>ЗК 8. Здатність до саморефлексії та самовдосконалення, на основі чого формувати ціннісні орієнтації молоді, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, формувати soft-skills та hard-skills здобувачів освіти, до професійного самовизначення</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Мовнокомунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою; здійснювати міжкультурну та професійну комунікацію в різних видах англійської мовленнєвої діяльності (говорінні, аудіюванні, читанні, писемному мовленні); забезпечувати партнерську взаємодію всіх суб'єктів освітнього процесу; формувати і розвивати мовнокомунікативні навички та вміння учнів; вести розгорнутий академічний монолог /діалог з фахової проблематики (лекція, урок, промова), брати участь у різних формах науково-педагогічної комунікації для презентації результатів досліджень у галузі мовно-літературної освіти, володіти полемічним мистецтвом, формувати індивідуальний стиль.</p>

ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: застосовувати поглиблені знання з теорії української мови і літератури, англійської мови, філософії та психології сучасної освіти, педагогіки; методик навчання української мови і літератури, англійської мови для вирішення професійних завдань; застосовувати когнітивно-дискурсивні вміння для створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах; оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного, мовленнєвого, літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів і прийомів; моделювати зміст навчання з української мови і літератури, англійської мови; розвивати предметну і ключові компетентності, наскрізні вміння, ціннісні ставлення відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, визначених державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання; добирати і використовувати сучасні й ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів; застосовувати, вдосконалювати, створювати доцільне дидактичне забезпечення освітнього процесу з урахуванням специфіки технологій електронного, мобільного й змішаного навчання.

ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність орієнтуватися і інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію з української мови, української літератури, англійської мови та суміжних дисциплін, оперувати нею у професійній діяльності; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для досягнення навчальних цілей, професійного розвитку, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; критично оцінювати вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, розвивати в учнів культуру цифрової грамотності, медіаграмотності, академічної доброчесності.

ПК 4. Психологічна компетентність як здатність визначати і враховувати в межах освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, зокрема з особливими освітніми потребами; використовувати ефективні шляхи мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів у ході навчання української мови, української літератури, англійської мови, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їх позитивної самооцінки, складати навчальний план учня (за потреби) і сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПК 5. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність організовувати безпечне та інклюзивне освітнє середовище, планувати й реалізовувати освітній процес у спосіб, сприятливий для здоров'я та безпеки здобувачів освіти; керувати власним емоційним станом, використовувати способи самозбереження психічного здоров'я під час професійної діяльності.

ПК 6. Проєктувально-прогностична компетентність як здатність на основі аналізу сучасних концепцій навчання й виховання проєктувати творче освітнє середовище у процесі навчання української мови, української літератури, англійської мови; оперативно реагувати на зміни і прогнозувати результати освітнього процесу; планувати навчальні заняття з урахуванням модельних навчальних програм; визначати актуальні науково-методичні проблеми, планувати, організовувати, виконувати і представляти прикладне дослідження з української мови, літератури та методики навчання самостійно або у

	<p>складі дослідницького колективу; застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження у професійній діяльності.</p> <p>ПК 7. Організаційна компетентність як здатність планувати, організовувати і здійснювати освітній процес з української мови, української літератури, англійської мови на засадах компетентнісного підходу, педагогічної взаємодії з учасниками освітнього процесу: з учнями, батьками, колегами, іншими фахівцями, брати компетентну участь у різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів або класних керівників, батьківські збори).</p> <p>ПК 8. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність здійснювати об'єктивне оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів, обирати та/або розробляти ефективні види контрольовимірювальних матеріалів, забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p> <p>ПК 9. Інноваційна компетентність як здатність аналізувати та практично застосовувати педагогічні інновації у професійній діяльності, взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та /або наставництва, визначати індивідуальні професійні потреби, власну професійну активність, наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p>
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
Програмні результати навчання	
	<p>ПРЗ 1. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки, методик навчання української мови, української літератури, англійської мови; традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи, прийоми, технології навчання, форми навчання (традиційне, електронне, мобільне, змішане), організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти в умовах реалізації концепції нової української школи.</p> <p>ПРЗ 2. Знати зміст основних документів, що регулюють організацію освітнього процесу з української мови, літератури, англійської мови у старшій школі; вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час навчання та оцінювання результатів навчання, щодо професійного та міжособистісного професійного спілкування; організації різних форм і видів професійного розвитку вчителя.</p> <p>ПРЗ 3. Знати на поглибленому рівні теорію української мови, літератури, володіти спеціальною термінологією предметної області; критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки у взаємозв'язках з європейським досвідом.</p> <p>ПРЗ 4. Знати методи роботи з джерелами інформації з метою запобігання проблем та їх розв'язання; прав та свобод громадянина України, цінності гуманізму та громадянського суспільства; основні принципи державної політики у сфері освіти, тенденції інноваційного розвитку системи освіти в умовах сучасних викликів.</p> <p>ПРЗ 5. Знати наукові методи пізнання, закони, методи та методики проведення досліджень за спеціальністю, основні принципи і засоби пошуку, систематизації, узагальнення науково-методичної інформації; усвідомлювати важливість упровадження наукових розробок в освітній процес закладів середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 6. Знати основні вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, особливості змістових ліній шкільних курсів</p>

	<p>української мови, української літератури, англійської мови, розроблення модельних, навчальних програм, методик навчання конкретних тем, методи та прийоми навчання української мови, української літератури, англійської мови у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 7. Знати теоретичні засади контролю, діагностування й моніторингу навчальних досягнень учнів з української мови, української літератури, англійської мови в умовах реалізації концепції нової української школи.</p> <p>ПРЗ 8. Знати раціональні прийоми розумових дій, психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, методи і прийоми здійснення рефлексії навчальної діяльності учнів та її результативності; основні вербальні та невербальні прийоми і засоби впливу на суб'єктів навчання.</p> <p>ПРЗ 9. Знати основні аспекти створення творчого освітнього середовища у процесі навчання, особливості та дотримання умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>ПРЗ 10. Знати підходи до доцільного вибору сучасних, у т.ч. інформаційно-цифрових технологій у процесі навчання української мови, української літератури, англійської мови, у професійній діяльності загалом.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>ПРУ 1. Уміти застосовувати сучасні методики і технології для ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання української мови, української літератури, англійської мови, аналізувати шляхи мотивації учнів до саморозвитку, розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.</p> <p>ПРУ 2. Уміти застосовувати знання предметної спеціальності у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>ПРУ 3. Вільне компетентне спілкування українською, англійською мовами з широким колом фахівців, громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності, уміти проявляти повагу і толерантність до індивідуального і культурного різноманіття.</p> <p>ПРУ 4. Орієнтуватись у різних лінгвістичних напрямках і школах, літературних напрямках і течіях, уміти критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки, демонструвати власну інтерпретацію літературних, мовних явищ.</p> <p>ПРУ 5. Уміти здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних; створювати зв'язні монологічні і діалогічні тексти в усній і писемній формах, володіти методикою формування мовнокомунікативної компетентності учнів закладів профільної середньої освіти.</p> <p>ПРУ 6. Вільно володіти сучасними мовними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування; застосовувати при продукуванні текстів різностильові та різножанрові одиниці; використовувати гуманістичний потенціал</p>

	<p>англійської мови для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов на заняттях з англійської мови.</p> <p>ПРУ 7. Уміти використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки, критичної оцінки, обміну інформацією у професійній діяльності, розробки електронних (цифрових) освітніх ресурсів, захисту даних у процесі е-комунікації, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання.</p> <p>ПРУ 8. Уміти класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал, проектувати різні типи уроків, заняття предметних гуртків, факультативів, елективні курси відповідно до потреб формування предметної та ключових компетентностей; використовувати активні форми і методи навчання та організації самостійної і дослідницької роботи учнів; забезпечувати оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p> <p>ПРУ 9. Уміти проектувати й виконувати дослідницький/освітній практико орієнтований проект у галузі мовно-літературної освіти, формулювати наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструвати навички їх критичного аналізу та можливі шляхи вирішення; прогнозувати очікувані результати; узагальнювати й оприлюднювати результати дослідницької роботи (у наукових виданнях, виступах, навчально-методичних посібниках).</p> <p>ПРУ 10. Уміти дотримуватись культури академічної доброчесності у навчанні та власній професійній діяльності, демонструвати вміння формувати її принципи в учнів, проектувати та реалізувати індивідуальні освітні траєкторії особистісного зростання, обирати ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p>
Комунікація	<p>ПРК 1. Здатність до ефективної комунікації, в т.ч. англійською мовою; зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРК 2. Здатність використовувати основні вербальні та невербальні прийоми й засоби впливу на здобувачів освіти; уміння ефективно використовувати стратегії, тактики педагогічного спілкування, конструктивної та безпечної, суб'єкт- суб'єктної взаємодії з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами; співпрацювати в педагогічному колективі на засадах партнерства; вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем; організувати комунікацію учнів, створювати умови для ефективної бесіди, дискусії, мозкового штурму.</p> <p>ПРК 3. Здатність використовувати сучасні інформаційні-цифрові технології для комунікації на професійному та соціальному рівнях.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії, мати сформовану мотивацію до здійснення інноваційної професійної діяльності, виконання дослідницьких проектів на засадах академічної доброчесності.</p> <p>ПРА 2. Бути готовим виконувати професійні обов'язки, дотримуючись принципів етики вчителя; організувати освітній процес, ґрунтуючись на основних правових нормах і законах; управляти робочими або навчальними процесами з урахуванням набутих знань з предметної галузі, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, з урахуванням набутих знань з предметної галузі.</p>

	<p>ПРА 3. Проявляти ініціативу, готовність брати на себе відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.</p> <p>ПРА 4. Бути готовим продовжувати навчання з високим ступенем автономії, за власною ініціативою планувати, визначати умови та ресурси професійного розвитку, організовувати процес самонавчання та самовдосконалення впродовж життя.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з чинним законодавством України.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію, відповідають ліцензійним вимогам, підвищують власний фаховий рівень через стажування / підвищення кваліфікації кожні п'ять років; виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується статтями, монографіями, науково-методичними матеріалами.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого (магістерського) рівня вищої освіти.</p> <p>В освітньому процесі використовуються навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, спеціалізовані кабінети з безкоштовним доступом до мережі Інтернет та лабораторії, оснащені спеціальним ліцензійним та вільно поширюваним програмним забезпеченням. Аудиторії оснащені сучасним мультимедійним обладнанням. Приміщення, де проводяться заняття, відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Наявні читальні зали із вільним доступом до Інтернет для інформаційного пошуку та обробки результатів, отриманих здобувачами освіти.</p> <p>Наявна інша інфраструктура, в тому числі для доступу осіб з особливими освітніми потребами, відповідно до вимог ліцензійних умов. Використовуються можливості інших закладів як баз для проведення виробничої (педагогічної) практики (за договорами про співпрацю).</p> <p>Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (наукова бібліотека, гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, пандуси, психологічну службу).</p>
Інформаційно та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне забезпечення охоплює навчальну, наукову, науково-методичну літературу, фахові періодичні видання (у тому числі в електронному вигляді), періодичні наукові видання іноземною, у т.ч. англійською мовою.</p> <p>Освітній процес супроводжується робочими програмами навчальних дисциплін, програмою виробничої (педагогічної) практики, програмою комплексного кваліфікаційного іспиту, дидактичними матеріалами для занять, самостійної та індивідуальної роботи; методичними рекомендаціями щодо написання магістерських робіт.</p> <p>Здобувачам забезпечено вільний та зручний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а</p>

	<p>також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету.</p> <p>Наукова бібліотека (https://library.sspu.edu.ua) акумулює наукову та навчальну літературу, періодичні спеціальні видання, необхідні для аудиторної та самостійної роботи здобувачів.</p> <p>Наявні читальні зали з вільним доступом до Інтернет для інформаційного пошуку. Діє електронний каталог, інституційний репозитарій (https://repository.sspu.sumy.ua), надається безпосередній та віддалений доступ до баз даних Scopus, Web of Science.</p> <p>Діє мережа точок Wi-Fi; система електронних кабінетів викладачів та здобувачів вищої освіти, система дистанційного навчання https://dl.sspu.edu.ua на платформі Moodle, електронний журнал, інтернет-сервіс розкладу.</p> <p>Офіційний веб-сайт університету (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність структурних підрозділів, правила прийому, розклад консультацій викладачів, електронну скриньку довіри та ін.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка магістрів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень, інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти, а також з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти ОПП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Філософія освіти	3	Залік
ОК 2.	Академічна культура педагога-дослідника	4	Екзамен
ОК 3	Інформаційні технології в освіті	3	Залік
Усього за цикл загальної підготовки:		10 (300 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 4	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	Залік
ОК 5	Психологія освіти	3	Залік
ОК 6	Сучасна українська мова: актуальні питання	4	Залік
ОК 7	Сучасна українська література	4	Залік
ОК 8	Англійська мова	11	Екзамен, залік
ОК 9	Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти	4	Екзамен
ОК 10	Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти	4	Екзамен
ОК 11	Методика навчання англійської мови в закладах загальної середньої освіти	3	Залік
Усього за цикл професійної підготовки:		36 (1080 годин)	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		46 (1380 годин)	
2.Вибіркові компоненти ОПП			
ВБ Вибір із загального переліку дисциплін			
Усього за вибірковою частиною:		23 (690 годин)	
2. Практична підготовка			
ПП 1	Виробнича (педагогічна) практика з української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти	9	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		9 (270 годин)	
Підсумкова атестація			
ПА1.	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	10	
ПА2.	Комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики навчання англійської мови	2	
Усього:		12 (360 годин)	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90 (2700 годин)	

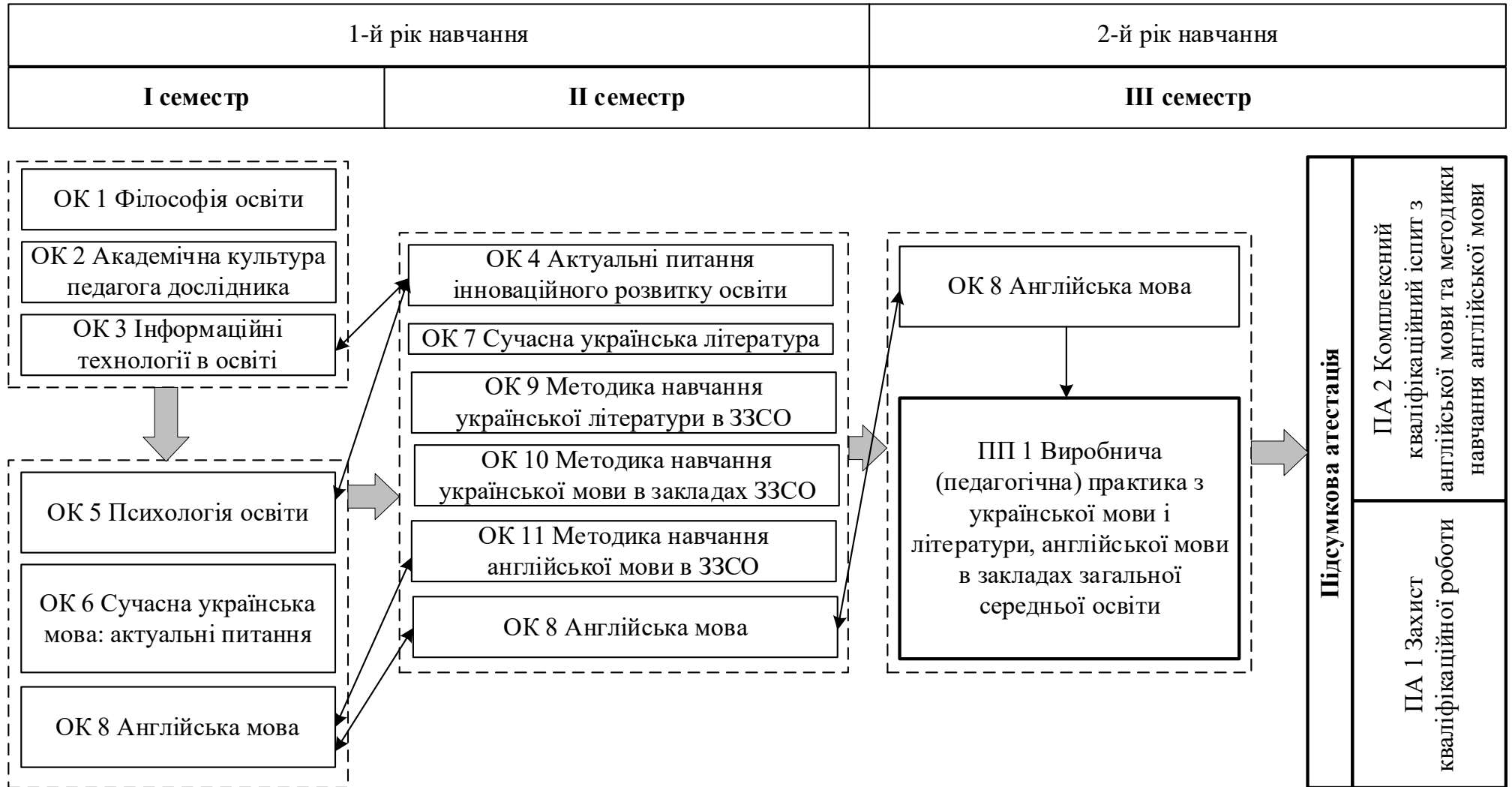
3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики навчання англійської мови та захисту кваліфікаційної роботи з української мови/ української літератури та методики навчання української мови/ української літератури.

Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті факультету іноземної та слов'янської філології.

Навчання завершується підсумковою атестацією та виданням документу встановленого зразка із присвоєнням кваліфікації «Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури. Вчитель англійської мови». Атестація проводиться відкрито і публічно.

Структурно-логічна схема обов'язкових освітніх компонентів ОПП за семестрами та роками навчання

**Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ІІІ 1	ІІА 1	ІІА 2
ІК	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 2	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 3	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 4	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 6	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 7	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 8				•	•							•		•
ПК 1	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПК 2	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПК 3		•	•	•				•	•	•	•	•	•	•
ПК 4				•	•				•	•	•	•		•
ПК 5					•				•	•	•	•		•
ПК 6	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•
ПК 7				•	•				•	•	•	•		•
ПК 8			•	•	•				•	•	•	•		•
ПК 9	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ПП1	ПА1	ПА2
ПРЗ 1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРЗ 2		•		•					•	•	•	•	•	•
ПРЗ 3						•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРЗ 4	•	•		•	•				•	•	•	•	•	
ПРЗ 5	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•
ПРЗ 6									•	•	•	•	•	•
ПРЗ 7				•					•	•	•	•		•
ПРЗ 8				•	•				•	•	•	•		•
ПРЗ 9			•	•	•				•	•	•	•		•
ПРЗ 10			•						•	•	•	•		•
ПРУ 1	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРУ 2	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРУ 3	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРУ 4						•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРУ 5						•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРУ 6								•			•	•		•
ПРУ 7		•	•	•					•	•	•	•	•	•
ПРУ 8				•					•	•	•	•		•
ПРУ 9		•		•					•	•	•	•	•	•
ПРУ 10		•		•	•				•	•	•	•	•	•
ПРК 1						•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРК 2		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРК 3		•	•						•	•	•	•	•	•
ПРА 1	•	•		•	•				•	•	•	•	•	•
ПРА 2	•	•		•	•				•	•	•	•		•
ПРА 3	•	•		•	•				•	•	•	•		•
ПРА 4	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•